

फनलँडची शिक्षण पद्धती

डॉ. रामदास किसन नानर

स्वामी सहजानंद भारती शिक्षणशास्त्र महाविद्यालय

श्रीरामपूर

सारांश—

प्रस्तुत लेखाचा उद्देश वाचकांना फिनलँडमधील शिक्षण पद्धती संबंधित सैद्धांतिक दृष्टीकोनांचे विहंगमावलोकन प्रदान करणे आहे. प्रस्तुत लेखात शिक्षण धोरण: प्रशासन आणि शिक्षणाचा निधी, बाल शिक्षण, मूलभूत शिक्षण, व्यावसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षण, शिक्षक प्रशिक्षण, फिनलँडच्या शिक्षण पद्धतीबद्दल वेगव्हेषण या बाबींवर भर दिला आहे. फिनलँडमधील शिक्षण पद्धती जगातील सर्वोत्तम शिक्षण पद्धतीपैकी एक आहे. फिनलंड अनेक वर्षांपासून सर्वोत्तम आंतरराष्ट्रीय शिक्षण पद्धतींच्या क्रमवारीत अग्रेसर आहे. कौटुम्बिक पार्श्वभूमी, सामाजिक-आर्थिक स्थिती किंवा क्षमतेची पर्वा न करता सर्व विद्यार्थ्यांना चांगल्या प्रकारे सेवा देण्यासाठी फिनिश शाळा प्रयत्न करतात. फिनलँडमध्ये शिक्षणातील गळतीचे प्रमाण कमी आहे. (१९ टक्के लोकांचे मूलभूत शिक्षण पूर्ण) फिनलँडमध्ये उच्च शिक्षण घेणाऱ्यांचे प्रमाण खूपच जास्त आहे. पाच तरुणांपैकी की पैकी तीन तरुण उच्च शिक्षण घेतात इतर ओईसीडी देशांसह विद्यार्थ्यांच्या कर्तृत्वाच्या आंतरराष्ट्रीय मूल्यांकनांमध्ये सातत्याने उच्च कामगिरी दिसून यते. शिवाय शैक्षणिक खर्च सर्वसाधारनच केला जातो. कोणता देश उच्च दर्जाचे शिक्षण देतो हे ठरवणे थोडे कठीण असू शकते. प्रत्येक देशाची शिक्षण पद्धती वेगळी असू शकते. कालानुरूप त्यात बदलही होत असतात. या देशांच्या शिक्षण पद्धती जाणून घेणे महत्वाचे ठरते.

सूचक शब्द — फनलँड, शिक्षण पद्धती.

प्रस्तावना —

मानवी संस्कृतीसाठी गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाच्या पाठपुराव्यास नेहमीच सर्वोच्च प्राधान्य दिले गेले आहे. शिक्षण हेच आपल्या व्यक्तिमत्वाचा विकास करते, आपल्याला संकटांपासून मुक्त करते आणि समाजाच्या भल्यासाठी कार्य करण्याची शक्ती देते. प्रत्येक देशाच्या शिक्षण व्यवस्थेचे स्वतःचे फायदे आणि तोटे असतात. एक देश पायाभूत सुविधांवर चांगले गुण मिळवू शकतो, तर दुसरा पदवी कार्यक्रम देऊ शकतो की जो नवीन आणि अद्वितीय आहे. उदाहरणार्थ, जर आपण राहणीमानाची गुणवत्ता, शिक्षक-विद्यार्थी गुणोत्तर आणि अभ्यासासाठी सार्वजनिक संसाधनांची उपलब्धता यासारख्या बाबी विचारात घेतल्या तर यादीमध्ये फिनलँड, डेन्मार्क, नॉर्वे, जपान, रशिया इत्यादी आधुनिक शिक्षणाला आकार देणाऱ्या देशांचा समावेश होईल. प्रत्येक देशाची एक अनोखी शिक्षण व्यवस्था आहे परंतु त्यापैकी काही इतक्या मनोरंजक आणि सुव्यवस्थित आहेत की ते जगातील गुणवत्तापूर्ण शिक्षणाच्या अधिक जवळ आहेत. फिनलँड हा देश १९१७ मध्ये स्वतंत्र झाला. १९९५ पासून युरोपियन युनियनचा सदस्य आहे. एकूण क्षेत्र ३३८,०००

किमी^२, अधिकृत भाषा: फिनिश ९२ टक्के, स्वीडिश ६ टक्के, (सामी ०,०३ :). ७४,६ टक्के लोकसंख्येने (वय २५ ते ६४) उच्च माध्यमिक किंवा तृतीयक शिक्षण पूर्ण केले आहे. ३३,२ टक्के मध्ये विद्यापीठ किंवा इतर तृतीय पात्रता आहे. मुख्य निर्यात: इलेक्ट्रॉनिक्स, धातू आणि अभियांत्रिकी, बन उद्योग. ८६ टक्के स्त्रिया (वय २५ ते ६४) घराबाहेर कार्यरत आहेत.

शिक्षण धोरण: प्रशासन आणि शिक्षणाचा निधी—

शिक्षण ही शिक्षण आणि संस्कृती मंत्रालयाची जबाबदारी आहे. फिनिश नॅशनल बोर्ड ऑफ एज्युकेशन प्राथमिक, माध्यमिक आणि प्रौढ शिक्षणासाठी शैक्षणिक उद्दिष्टे, सामग्री आणि पद्धती विकसित करण्यासाठी शिक्षण मंत्रालयासोबत काम करते. स्थानिक प्रशासन ही स्थानिक प्राधिकरणांची (नगरपालिका) जबाबदारी आहे जी शिक्षण प्रदातो म्हणून प्रमुख भूमिका बजावते. मूलभूत आणि उच्च माध्यमिक स्तराचे शिक्षण देणाऱ्या बहुतांश संस्थांची देखभाल स्थानिक अधिकारी किंवा संयुक्त नगरपालिका मंडळे करतात.

सर्व नागरिकांना उच्च दर्जाचे शिक्षण आणि प्रशिक्षणासाठी समान संधी प्रदान करणे हे फिनिश शिक्षण धोरणाचे दीर्घकालीन उद्दिष्ट आहे. फिनिश शिक्षण धोरणातील

कीवर्ड गुणवत्ता, कार्यक्षमता, इकिवटी आणि आंतरराष्ट्रीयकरण आहेत. शिक्षण आणि संस्कृतीचा मूलभूत अधिकार घटनेत नोंदवला गेला आहे. आजीवन शिक्षण आणि मोफत शिक्षण या तत्वांवर धोरण तयार केले आहे. शिक्षणाकडे समाजातील स्पर्धात्मकता आणि कल्याणाची गुरुकिली म्हणून पाहिले जाते. शिक्षण धोरणाच्या मुख्य स्तंभांवर व्यापक सहमती आहे आणि धोरण क्रांतीऐवजी सहकार्य आणि सातत्य – उत्क्रांती द्वारे दर्शविले जाते. सरकार, कामगार संघटना आणि नियोक्ता संघटनांमध्ये त्रिपक्षीय भागीदारी हा धोरणार्थितीचा एकात्मिक भाग आहे. विविध भागधारकांचा विस्तृत सहभाग आणि सल्लामसलत शैक्षणिक सुधारणांमध्ये मध्यवर्ती भूमिका बजावते. शिक्षक आणि ट्रेड युनियन ऑफ एज्युकेशन हे त्याचे प्रतिनिधी म्हणून शिक्षणाच्या विकासात महत्वाचे खेळाडू आहेत. धोरणाची मुख्य उद्दिष्टे आणि विस्तृत आराखडा केंद्रीय स्तरावर परिभाषित केली जातात, परंतु त्यांची अंमलबजावणी ही स्थानिक पातळीची जबाबदारी आहे. फिनिश शिक्षण धोरणातील मुख्य सुकाणू दस्तऐवज म्हणजे शिक्षण आणि संशोधनासाठी सरकारची विकास योजना.

फिनिश शिक्षण धोरणाचा मुख्य हेतू सर्व नागरिकांना शिक्षण प्राप्त करण्यासाठी समान संधी प्रदान करणे आहे. शिक्षण पद्धतीची रचना ही तत्वे प्रतिविधित करते. ही प्रणाली अत्यंत पारगम्य आहे, म्हणजे उच्च पातळीच्या शिक्षणाच्या प्रगतीस प्रतिबंध करणारी कोणतीही अंतिम मुळे नाहीत. शिक्षणात फोकस, परीक्षा घेण्यपेक्षा शिकण्यावर आहे. फिनलँडमध्ये मूलभूत शिक्षणाच्या विद्यार्थ्यांसाठी कोणत्याही राष्ट्रीय परीक्षा नाहीत. त्याऐवजी, अभ्यासक्रमात समाविष्ट केलेल्या उद्दिष्टांच्या आधारे शिक्षक आपापल्या विषयांमध्ये मूल्यांकनासाठी जबाबदार असतात. एकमेव राष्ट्रीय परीक्षा, मॅट्रिक परीक्षा सामान्य उच्च माध्यमिक शिक्षणाच्या शेवटी आयोजित केली जाते. सामान्यतः उच्च शिक्षणात प्रवेश हा मॅट्रिक परीक्षा आणि प्रवेश परीक्षांच्या निकालांवर आधारित असतो.

१९९० च्या दशकाच्या सुरुवातीपासून विकेंद्रीकरणाच्या तत्वावर कारभार चालला आहे. व्यावहारिक शिक्षण व्यवस्था तसेच प्रदान केलेल्या शिक्षणाची प्रभावीता आणि गुणवत्ता यासाठी शिक्षण प्रदाते जबाबदार आहेत. स्थानिक अधिकारी शाळांना किती स्वायत्तता दिली जाते हे देखील निर्धारित करतात. उदाहरणार्थ बजेट व्यवस्थापन, अधिग्रहण आणि भरती ही अनेकदा शाळांची जबाबदारी असते. पॉलिटेक्निक आणि विद्यापीठे व्यापक स्वायत्तेचा आनंद घेतात. पॉलिटेक्निक आणि विद्यापीठे दोन्हीचे कामकाज शिक्षण आणि संशोधनाच्या

स्वातंत्र्यावर आधारित आहे. ते त्यांचे स्वतःचे प्रशासन आयोजित करतात, विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशावर निर्णय घेतात आणि पदवी कार्यक्रमांची सामग्री तयार करतात.

बहुतांश शिक्षण आणि प्रशिक्षण सार्वजनिकरित्या अर्थसहाय्यित आहे. शिक्षणाच्या कोणत्याही स्तरावर शिक्षण शुल्क नाही. मूलभूत शिक्षणात शालेय साहित्य, शालेय जेवण आणि ये—जा मोफत दिली जाते. उच्च माध्यमिक शिक्षणात, विद्यार्थी त्यांच्या पुस्तके आणि वाहतुकीसाठी पैसे देतात. याव्यतिरिक्त, अभ्यास अनुदान आणि कर्जाची एक सु—विकसित प्रणाली आहे. उच्च माध्यमिक शिक्षण आणि उच्च शिक्षणात पूणविळ अभ्यासासाठी आर्थिक मदत दिली जाऊ शकते. २०१७ मध्ये, शिक्षणावर एकूण सार्वजनिक खर्च फिनलँडच्या सकल देशांतर्गत उत्पादनाच्या ५.३ टक्के होता.

बाल शिक्षण

बाल शिक्षणाची योजना आणि अंमलबजावणी फिनिश नेशनल एजन्सी फॉर एज्युकेशनने मंजूर केलेल्या संबंधित राष्ट्रीय अभ्यासक्रमाच्या मार्गदर्शक तत्वांद्वारे मार्गदर्शन केले जाते. बाल शिक्षणाचा सुरुवातीच्या शिक्षणात समावेश होतो. ऐच्छिक बालपण शिक्षण आणि काळजी (०—५ वर्ष) किंवा अनिवार्य पूर्व प्राथमिक शिक्षण. (०१ वर्ष) असे दोन भाग असतात.

स्थानिक प्राधिकरणांनी आयोजित केलेल्या म्हळ सेवांसाठी क्लायंट शुल्क आकारले जाते. कुटुंबांना स्थानिक प्राधिकरणांकडून अनुदान दिले जाते आणि त्यांना सरासरी १४ टक्के खर्चाची आवश्यकता असते. खाजगी ईसीईसी सेवांसाठी शुल्क संबंधित सेवा प्रदात्याद्वारे निश्चित केले जाते आणि हे खर्च भरून काढण्यासाठी कुटुंब सरकारकडून बाल संगोपन भत्त्यांसाठी अर्ज करू शकते. ईसीईसी मुलांना बाहेर खेळण्यास प्रोत्साहन देण्यासही जास्त महत्व देते, कारण मुलांच्या आरोग्यावर होणार्या सकारात्मक परिणामांसाठी मैदानी क्रियाकलापांना खूप महत्व दिले जाते. ECEC नगरपालिका आणिधकिंवा खाजगी सेवा प्रदात्यांनी केंद्र—आधारित प्रारंभिक शिक्षण उपक्रम आणि कुटुंब—आधारित डे केअर ऑक्टिहीटीज म्हणून प्रदान किंवा व्यवस्था केली आहे. फिनलँडमध्ये, ईसीईसीचा सर्वसाधारण उपस्थिती आठवड्याला २० तास आहे. तरीही कुटुंब पूणविळ प्रारंभिक शिक्षणासाठी अर्ज करू शकतात. ECEC अनिवार्य नसताना, ३—५ वयोगटातील मुलांसाठी नावनोंदणीचा दर २०१६ मध्ये ८० टक्के च्या उच्चांकावर होता. जेव्हा मुळे सहा वर्षांची होतील, तेव्हा त्यांचे मूलभूत शिक्षण सुरु होण्यापूर्वी त्यांना विनामूल्य आणि अनिवार्य एक वर्षाचे

पूर्व प्राथमिक शिक्षण मिळेल. पूर्व प्राथमिक शिक्षण साधारणपणे सोमवार ते शुक्रवार, दिवसातून चार तास आयोजित केले जाते. मुले शाळेत उपयुक्त कौशल्ये शिकू लागतात.

मूलभूत शिक्षण

फिनलँडमध्ये, “व्यापक शाळांद्वारे” ७-१६ वयोगटातील विद्यार्थ्यांना मोफत आणि अनिवार्य मूलभूत शिक्षण दिले जाते. एक सर्वसमावेशक शाळा ग्रेड १-६ मध्ये प्राथमिक शिक्षण आणि ७-९ ग्रेड मध्ये निम्न माध्यमिक शिक्षण प्रदान करते. राष्ट्रीय आणि स्थानिक दोन्ही अभ्यासक्रमांवर आधारित मूलभूत शिक्षणाचे आयोजन करण्यासाठी स्थानिक अधिकारी जबाबदार आहेत. मूलभूत शिक्षण शालेय शिक्षण ॲॅगस्टमध्ये सुरु होते आणि मेच्या अखेरीस किंवा जूनच्या सुरुवातीला, जून आणि जुलैमध्ये उन्हाळ्याच्या सुट्रीसह संपते. विद्यार्थ्यांना दर आठवड्याला सुमारे २० तास शिकवणीसाठी उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. वैयक्तिक धडे साधारणपणे ४५ मिनिटे घेतात. मी एकाग्रतेमध्ये रीफ्रेशमेंट आणि मदत प्रदान करण्यासाठी, धड्यांच्या दरम्यान १५-मिनिटांच्या विश्रांती आहेत.

राष्ट्रीय कोर अभ्यासक्रमाच्या चौकटीत, स्थानिक अधिकारी किंवा शाळा स्वतः प्रत्येक वर्षी वैयक्तिक विषयांसाठी धड्यांच्या वाटपाचा निर्णय घेण्यास मोकळे असतात. ग्रेड १-६ मध्ये, प्रत्येक विद्यार्थ्याने मुळात समान शिक्षण घेतले पाहिजे, परंतु लवचिक वेळ वाटपामुळे शाळा वेगवेगळ्या विषयांवर वेगवेगळ्या प्रकारे लक्ष केंद्रित करू शकतात. ग्रेड ७-९ मध्ये, सामान्य आणि ऐच्छिक दोन्ही विषय समाविष्ट केले आहेत. नऊ वर्षांच्या शालेय शिक्षणानंतर, विद्यार्थी उच्च माध्यमिक स्तरावर त्यांच्या अभ्यासाची चांगली तयारी करण्यासाठी स्वेच्छेने अतिरिक्त वर्षांच्या शिक्षणाची निवड करू शकतात. फिनिश शाळा प्रणाली स्थलांतरित मुलांना मूलभूत शिक्षण घेण्यापूर्वी एक वर्षाचा मोफत तयारीचा शिक्षण कार्यक्रम प्रदान करते.

सामान्य उच्च माध्यमिक शिक्षण

अनिवार्य मूलभूत शिक्षण पूर्ण केल्यानंतर, विद्यार्थी उच्च –सार्वजनिक माध्यमिक शिक्षण – सामान्य उच्च माध्यमिक शिक्षण किंवा व्यावसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षण प्राप्त करण्यास पात्र आहेत. उच्च माध्यमिक शिक्षण सक्तीचे नसले तरी, बवउतमीमदेपअम झ. पेशा जास्त शालेय पदवीधरांचे उच्च माध्यमिक शिक्षण होते सामान्य उच्च माध्यमिक शाळा राष्ट्रीय मॅट्रिक परीक्षेला बसण्याची तयारी करणार्या विद्यार्थ्यांसाठी सर्वांगीण शिक्षण देतात. अभ्यासक्रमाची व्याप्ती तीन वर्षांची आहे आणि अध्यापन मॉड्यूलर स्वरूपात आयोजित केले जाते आणि वर्षांच्या वर्गाशी जोडलेले नाही. विद्यार्थी दोन,

तीन किंवा चार वर्षांत अभ्यास पूर्ण करू शकतात. प्रत्येक अभ्यासक्रम पूर्ण झाल्यावर त्याचे मूल्यांकन केले जाते. जेव्हा एखाद्या विद्यार्थ्याने आवश्यक संख्येचे अभ्यासक्रम पूर्ण केले, तेव्हा त्याला सामान्य उच्च माध्यमिक शाळेचे प्रमाणपत्र मिळेल आणि राष्ट्रीय मॅट्रिकच्या परीक्षेला बसेल. परीक्षा उत्तीर्ण झाल्यावर, ते विद्यापीठ किंवा उपयोजित विज्ञान विद्यापीठांमध्ये पुढील अभ्यासासाठी पात्र आहेत.

व्यावसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षण

सामान्य उच्च माध्यमिक शिक्षण घेण्याला पर्याय म्हणून बवउतमीमदेपअम शाळा सोडणारे, व्यावसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षण याची निवड करू शकतात. व्यावसायिक संस्थेत पूर्णवेळ अध्ययन तसेच किमान अर्ध्यावर्षासाठी कामाच्या ठिकाणी नोकरी करत शिकण् किंवा प्रशिक्षणार्थी प्रशिक्षण घेऊ शकतात. व्यावसायिक संस्थांमध्ये दिले जाणारे शिक्षण आणि प्रशिक्षण अतिशय व्यावहारिक आहे आणि कामगार बाजाराच्या गरजा पूर्ण करण्यासाठी डिझाइन केलेले आहे. व्यावसायिक शिक्षण आणि प्रशिक्षणामध्ये अनेक क्षेत्रे व १०० पेक्षा जास्त अभ्यास कार्यक्रम आणि ५० हून अधिक व्यावसायिक पात्रतेची कोर्स समाविष्ट करते. अभ्यासाच्या संपूर्ण कालावधीत, पात्रतांसाठी फिनिश राष्ट्रीय फ्रेमवर्कच्या आवश्यकतेनुसार विद्यार्थ्यांचे शिक्षण आणि प्राप्त क्षमतांचे मूल्यांकन केले जाते.

उच्च शिक्षण

विद्यापीठे आणि उपयोजित विज्ञान विद्यापीठे फिनिश विद्यार्थ्यांना मोफत उच्च शिक्षण देतात. विद्यापीठे शिक्षण आणि संशोधन दोन्हीमध्ये गुंतलेली आहेत. उपयोजित विज्ञान विद्यापीठे, तथापि, अधिक व्यावहारिक दृष्टिकोन स्वीकारतात ज्यामध्ये व्यावहारिक प्रशिक्षण किंवा कामाच्या ठिकाणांचा समावेश असतो जेणेकरून विद्यार्थ्यांना व्यावसायिक कार्य जीवनासाठी शिक्षित केले जाईल. दोन्ही विद्यापीठे आणि उपयोजित विज्ञान विद्यापीठे बँचलर आणि मास्टर डिग्री प्रदान करतात. परवाना आणि डॉक्टरेट पदव्या केवळ विद्यापीठांकडून दिल्या जातात.

विद्यापीठांमध्ये बँचलर पदवी पूर्ण होण्यास साधारणपणे तीन वर्षे लागतात, तर पदव्युत्तर पदवीला दोन वर्षे लागतात. उपयोजित विज्ञान विद्यापीठांनी दिलेली पदवी पूर्ण करण्यासाठी सहसा ३.५ – ४ वर्षे लागतात. पदवीनंतर, उमेदवाराने पदव्युत्तर पदवी कार्यक्रमासाठी अर्ज करण्यापूर्वी किमान तीन वर्षांचा कामाचा अनुभव घेणे आवश्यक आहे, जे अर्ज केलेल्या विद्यापीठांमध्ये १-१.५ वर्षे टिकते.

शिक्षक प्रशिक्षण

शिक्षक प्रशिक्षण हे समवर्ती, अध्यापनशास्त्रीय प्रशिक्षणासह मास्टरमध्ये समाकलित कार्यक्रम, किंवा सलग, शैक्षणिक शिक्षण पूर्ण झाल्यानंतर प्रारंभिक पदवी या स्वरूपाचे असते. शिक्षणाच्या बहुतांश स्तरावर, शिक्षकांना दरवर्षी सेवा—प्रशिक्षणात सहभागी होणे आवश्यक आहे. फिनलँडमधील शिक्षक अत्यंत प्रशिक्षित आहेत. सर्व शिक्षकांना पदव्युत्तर पदवी आवश्यक आहे आणि सुरुवातीच्या शिक्षक प्रशिक्षणात व्यावहारिक शिक्षण प्रशिक्षण समाविष्ट आहे. डे—केअर सेंटरमधील अध्यापन आणि मार्गदर्शन कर्मचार्यांकडे सामान्यत: बॅचलर डिग्री असते. विद्यापीठातील शिक्षकांना सामान्यत: डॉक्टरेट किंवा दुसरी पदव्युत्तर पदवी असणे आवश्यक असते.

फिनलँडच्या शिक्षण पद्धतीबद्दल वेगळेपण मुळे ७ वर्षांची होईपर्यंत शाळा सुरु करत नाहीत. इतर प्रणालींप्रमाणे, फिनिश विद्यार्थ्यांना केवळ वयाच्या १६ व्या वर्षी केंद्रीकृत परीक्षेला बसावे लागते. हायस्कूलच्या शेवटी एकच परीक्षा होईपर्यंत फिनलँडमध्ये कोणत्याही अनिवार्य परीक्षा नाही परंतु गृहपाठ व्यवस्था आहे. सर्व मुलांना, क्षमतेची पर्वा न करता, एका वर्गात शिकवले जाते. शिक्षणात मागे असलेले तसेच अपांग मुळे मागे पडणार नाहीत याची खात्री करण्यासाठी, शाळा शिक्षकांच्या प्रयत्नांना पूरक म्हणून अतिरिक्त अध्यापन सहाय्यकांची नेमणूक करतात. फिनलँडमधील मुलांना त्यांच्या शिक्षणाच्या पहिल्या सहा वर्षांपर्यंत अजिबात मूल्यमापन नाही. ६६ टक्के विद्यार्थी महाविद्यालयात जातात. आजपर्यंतच्या युरोपमधील सर्वाधिक ९३ टक्के लोक पदवीधर तर ४३ टक्के व्यावसायिक शाळेत शिकतात.

वयाच्या ६ व्या वर्षी, विद्यार्थ्यांना विद्यापीठासाठी तयार घेण्यासाठी हायस्कूलच्या मध्ये जायचे आहे की व्यावसायिक प्रशिक्षणात प्रवेश घ्यायचा हे ते ठरवू शकतात. विद्यार्थी शाळेत अधिक भाषा शिकतात. फिनिश भाषेचे शिक्षण शाळेच्या पहिल्या दिवशी सुरु होते. वयाच्या नवव्या वर्षांपासून, विद्यार्थी स्वीडिश (फिनलंडची दुसरी अधिकृत भाषा) सुरु करतात आणि अकराव्या वर्षी ते तिसरी भाषा शिकू लागतात, सहसा इंग्रजी. बरेच विद्यार्थी तेरा वर्षांच्या आसपास चौथी भाषा घेतात. विद्यार्थ्यांच्या विद्यापीठातील नियुक्तीसाठी मॅट्रिक्च्या परीक्षेत त्यांच्या पहिल्या दोन भाषांची चाचणी घेतली जाते. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांना फिनलँडमध्ये दिवसभरात ७५ मिनिटे सुट्टी मिळते. त्यांना प्रत्येक तासिकेनंतर पंधरा मिनिटांचा ब्रेक देखील मिळतो. बाहेरच्या शारीरिक हालचालींना खूप प्रोत्साहन दिले जाते आणि काही धडे बाहेर शिकवले जातात.

शिक्षक दिवसातून फक्तचार तास वर्गात घालवतात आणि व्यावसायिक विकासासाठी आठवड्यातून २ तास घेतात. शिक्षक किमान दोन तास अभ्यासक्रम तयार करण्यासाठी आणि विद्यार्थ्यांच्या प्रगतीचे मूल्यांकन करण्यासाठी घालवतात. कमी शिकवण्याच्या तासांमुळे, विद्यार्थी वगने भंडावून जात नाहीत आणि शिक्षक तयारीसाठी धडपडत नाहीत.

फिनलँडमधील सर्व शिक्षकांना पदव्युत्तर पदवी असणे आवश्यक आहे, जे पूर्णपणे अनुदानित आहे. फिनलँडमध्ये शिकवण्यासाठी तुम्हाला बॅचलर डिग्री आणि अध्यापन प्रमाणपत्रापेक्षा जास्त आवश्यक आहे. गष्टीय अभ्यासक्रम केवळ एक विस्तृत मार्गदर्शक आहे. शिक्षकांना त्यांच्या विद्यार्थ्यांसाठी सर्वोत्तम शैक्षणिक पद्धती ठरवण्याचे स्वातंत्र्य आहे. शिक्षकांना काय शिकवायचे याचे मार्गदर्शन दिले जाते, पण ते कसे शिकवायचे याचे नियम दिले जात नाहीत. हे उच्च प्रशिक्षित शिक्षकांना त्यांच्या अद्वितीय गटाला शिकवण्याच्या दिशेने तयार केलेला अभ्यासक्रम विकसित करण्यास अनुमती देते. उच्च गुणवत्ता धारक पदवीधरांच्या १० टक्के मधून शिक्षकांची निवड केली जाते. शिक्षकांना डॉक्टर आणि वकील यांचे प्रमाणे समान दर्जा दिला जातो

समारोप.-

उच्च दर्जाचे शिक्षक संघटन, मोफत, न्याय आणि दर्जेदार शिक्षण, विद्यार्थ्यांचे व्यापक समर्थन, परीक्षा—मुक्त शैक्षणिक वातावरण, आणि विद्यार्थ्यांसाठी लवचिक मार्ग, या बाबीमुळे या देशाची शिक्षण पद्धती ही इतर अनेक विकसित देशांमधील शिक्षण पद्धतीपेक्षा वेगळे ठरते. सर्व स्तरांवर मोफत आणि न्याय शिक्षण. मोफत शिक्षणाव्यतिरिक्त, पूर्व—प्राथमिक आणि मूलभूत शिक्षणातील विद्यार्थ्यांना मोफत पाठ्य्युस्तके, दैनंदिन जेवण आणि वाहतुकीचा हक्क आहे. प्रत्येकासाठी अभ्यासाच्या संधी अधिक सुनिश्चित करण्यासाठी, अभ्यास अनुदान आणि कर्जाची एक विकसित प्रणाली आहे. जरी, खाजगी शाळांना सरकारकडून मोठ्या प्रमाणात निधी दिला जातो. फिनिश शाळा केवळ शिक्षणाच देत नाहीत, तर संलग्न सेवा जसे की— शिक्षण मार्गदर्शन, मानसशास्त्रीय सलला, तसेच आरोग्य सेवा, दंत सेवा आणि विद्यार्थ्यांच्या पोषण, शारीरिक आरोग्य आणि मानसिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी मानसिक आरोग्य सेवाहि पुरवितात. सर्वसमावेशक शाळेतील फिनिश विद्यार्थ्याला साधारणपणे दररोज ४—५ तास शिकवणी किंवा दर आठवड्याला सुमारे २० तास मिळतात. शाळांनंतर विद्यार्थी शाळा, शैक्षणिक किंवा करमणूक क्लब किंवा युवक आणि

क्रीडा संघटनांनी आयोजित केलेल्या उपक्रमांमध्ये सहभागी होतात, जे त्यांच्या एकूण शिक्षण आणि वाढीसाठी फायदेशीर असतात. काही विकसित अर्थव्यवस्थांमधील शिक्षकांनी दिलेल्या १०८० तासांच्या वर्गातील शिक्षणाच्या तुलनेत सरासरी फिनिश शिक्षक दरवर्षी ६०० तास शिकवतात. थोडक्यात सुव्यवस्थित शिक्षण व्यवस्था, नियोजनाचे अजब कसब शिक्षणतज्ज्ञ व शासन यांचे महत्वपूर्ण योगदान हे फिनिश शिक्षणपद्धतीच्या यशाचे गमक आहे असे म्हणाले तर ते वावगे ठरणार नाही.

संदर्भ –

1. Day, K. (2015) *11 Ways Finland's Education System Shows Us that "Less is More"*. Available from: <http://fillingmymap.com/2015/04/15/11-ways-finlands-education-system-shows-us-that-less-is-more/> [Accessed August 2019].
2. Finnish Government. (2004) *National Curriculum Guidelines on Early Childhood Education and Care in Finland*. Available from: <http://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/75535/267671cb-0ec0-4039-b97b-7ac6ce6b9c10.pdf?sequence=1> [Accessed August 2019].
3. Finnish National Agency for Education. (2017) *Finnish education in a nutshell*. Available from: http://www.oph.fi/sites/default/files/documents/finnish_education_in_a_nutshell.pdf [Accessed August 2019].
4. Finnish National Agency for Education. (2018a) *Finnish Teachers and Principals in Figures*. Available from: http://www.oph.fi/sites/default/files/documents/finnish_teachers_and_principals_in_figures.pdf [Accessed August 2019].
5. Finnish National Agency for Education. (2018b) *Key statistics on education in Finland (OECD Education at a Glance 2018)*. Available from: <http://www.oph.fi/sites/default/files/documents/key-statistics-on-education-in-finland-oecd-education-at-a-glance-2018.pdf> [Accessed August 2019].
6. Finnish National Agency for Education. (2019a) *Fields of vocational education and training*. Available from: <http://studyinfo.fi/wp2/en/vocational-education-and-training/fields-of-vocational-education-and-training/> [Accessed August 2019].
7. Finnish National Agency for Education. (2019b) *Qualifications frameworks*. Available from: <http://www.oph.fi/en/education-and-qualifications/qualifications-frameworks> [Accessed August 2019].
8. InfoFinland. (2019) *Early childhood education*. Available from: <http://www.infofinland.fi/en/living%2Din%2Dfinland/education/child%2Deducation/day-care> [Accessed August 2019].